

षापगुणरहिता सगुणागुणा च DeviBhāP. iii. 23. 53; AgniP. 17. 1; BrNāraP. 2. 20; अगुणं ध्रुवमश्रयमलिङ्गं शिवलक्षणम् LiṅgaP. i. 3. 3; BrahmP. 239. 94; GaṇeP. ii. 122. 15; ŚivaP. ii(1). 9. 27 (48A. 7); अकारमूर्तिमगुणम् ... धारयेत् ĪśānŚiPa. ii. 67. 14; SubhāRaK. 42. 24; तत्रैक आहुरगुणं ब्रह्मिति KarmaNi. 1. 4; ŚaṅkaDigVi.(Mā.) 8. 110; 14. 86; तस्य पुनर्...अगुणक्रियमात्मानमवाह्येन चक्षुषा साक्षात्कुर्वतः PārvPa. 2. 5 (1); BallāC. 115. 12; PraboSu. 245; Siddhā-Kau. 331B. 2; (त्वम्) अगुणोऽद्वयः Adhyārā. vi. 13. 6; vii. 5. 61; VṛGautā-Sm. 501. 20(1); AnekāTi. 1. 21; 4 without a string यदि तदगुणं कण्ठे मा धास्तथोरसि मा कृथाः SaduktiKa. 225. 6; 5 without the *guṇa* change उच्छादिषु युगशब्दः घञन्तोऽगुणो निपात्यते SiddhāKau. 621B. 4.

अगुण (a-guṇa) *m.* 1 fault, demerit, defect, flaw, vice, bad quality गुणान् पश्यन्ति नागुणान् । ... ये ते उत्तमपूषाः MahāBhā. ii. 65. 6; vii. 9. 41; xii. 84. 16; xii. 104. 45; न हि कंचन पश्यामो राघवस्यागुणं वयम् Rāmā-ii. 859*. 1; ii. 993*. 10; ii. App. i. 25. 34; कर्माणि चैषां सर्वेषां योगयोग-गुणागुणाः । ... सर्वमेतन्समाख्यातम् CaraS. i. 1. 139; i. 27. 12; (जानीयात्) सारासारं च भाण्डानां देशानां च गुणागुणान् ManuSm. 9. 331; 3. 22; अवसानेषु सर्वेषामवृत्तिर्नागुणः स्मृतः PauṣkS. 1. 51; 2. 9; बोधिसत्व(? त्व)गोत्रे समासेन चतुर्विध आदीनवः येन गोत्रस्थोऽगुणेषु प्रवर्तते MaYānaSū. 11. 27 (3. 7); गुणा-गुणान् वैशिके वक्ष्यामः KāmSū. 69. 4 (1. 5); गुणागुणमनुचिन्त्य शरीरकाञ्चनकस्य EL. xvii. 347. 13; MārkaP. 25. 12; MatsyaP. 215. 96; Kirātā. 6. 21; ŚiśuVa. 16. 44; मुक्तागुणस्तु हृदये मुक्तागुण एव वनितानाम् EL. xvii. 340. 7; हेपणम-गुणो यस्मिन् KuṭṭaMa. 380; गुणा गुणाः अगुणा दोषाः ManuBh. i. 217. 18 (on 3. 22); PāraS. 30. 10; 10. 68; RāmC. 8. 86; YogVā. vi(2). 80. 37; प्रतिभा-विवेकविकलता हि न गुणागुणयोर्विभागसूत्रं पातयति KāvyaMi. 14. 15; AgniP. 220. 23; SkandP. i(2). 58. 41; iv. 35. 224; i(2). 1. 53; BhaviP. 25B. 25 (i. 7. 16); Samrāsū. 44. 1; कापि कस्य च कुतोऽपि कारणाच्चित्तवृत्तिरिह किं गुणागुणैः SubhāRaK. 40. 22; ĀryaSaSa. 204; TriṣaSaPuC. iii. 8. 17; RasāSu. 5. 15 (1. 32); निसर्गतस्त्रिवर्णः स्यादनित्याद्यगुणान्वितः EL. xiv. 93. 59; भर्तृणामगुणं गुणं मदगृहात्...संचिन्त्य सर्वं वदेत् JātaPā. 16. 4; DaṇḍaVi. 199. 4; HammiMaKā. 2. 5; Acyutarā. 12. 39+16; अङ्गप्रत्यङ्गनिर्वृत्तौ ये भवन्त्यगुणा गुणाः BhāvPra. (Bhā.) 3. 287; देशान्तराणां गुणागुणं लामालाभहेतुत्वम् BālamBha. i. 367. 19 (on 1. 119); ŚukrNi. 1. 132; गुणागुणौ यौवनम्...चतुरेणैवं प्रयुञ्जीत NāṭyaSā. 9. 99; CāpaNiDa. 17. 4; SatTrayi. 37; अन्यथा त्वगुणं कृत्वा RasRaSa 2. 16; सुजगः पादतलाहतोऽप्यकाले । न करोत्यगुणं कयापि बुद्ध्या PañcT. 1. 32 (28. 11); 2 non-attribute, not quality शब्दः स्पर्शवतामगुणः VaiśeSū. ii. 1. 25; न ह्यगुणो गुणिनं विकर्तुमुत्सहते Brha. 218. 5; IṣṭaSi. 90. 20; विभाषा इति योगविभागादगुणे स्त्रियां च क्वचित् SiddhāKau. 150B. 15; 3 (Gr.) ab-sence of *guṇa* operation दीर्घ इणः परोक्षायामगुणे Kātan. iii. 3. 17; iii. 4. 2; iii. 5. 42; iii. 6. 1; नकारोऽगुणार्थः KātanVr. iii. 2. 15; iii. 5. 41; क्षिणोत्यावगुणे क्षिणोः DaivaVyā. 13; 4 name of the son of Yakṣa यक्षः ... तत्सुतस्त्वगुण-स्वासीत् ŚivaP. v. 39. 24 (452A. 6); 5 inefficaciousness of medicine क्रूरादिते विलम्बे वैद्यान् गुणस्तदौषधाद्रोगः । वृद्धिमुपयाति दशमे क्रूरैर्निजबुद्धितोऽप्यगुणः TajiNi. iii(1). (5). 46 (342)

अगुणक (aguṇa-ka) *adj.* without attributes सर्वम्...अगुणकम् Tattv-Mu. 4. 134.

अगुणकण (aguṇa-kaṇa) *m.* a little bit of vice अगुणकणो गुणराशिर्द्र-यम्...खलमुखे पतितम् । प्रसरति तैलमिवैकः सलिले घृतवज्जडत्वमेत्यन्यः Subhāsi. 466.

अगुणग्रन्थिगहन (a-guṇagrānthigahana) *adj.* [f. -ā] who is different from one who is unfathomable due to the knot (i. e. combination) of the (three) qualities (i. e. Sattva, Rajas and Tamas) प्रकृतिमगुणग्रन्थिगह-नाम् । ...लक्ष्मीमभिदधाति सन्तो भगवतीम् DeviPañ. 5. 25.

अगुणग्रह (a-guṇagraha) *adj.* who has no strong feeling (or attach-ment) for (the products or modifications of) the (three) *guṇas* (viz. Sattva, Rajas and Tamas) निरीक्ष्य चेत्थं त्वगुणग्रहोऽगुणं न याति मोहं ग्रहदोष-मुक्तिः UpadeSā. 460. 26.

अगुणग्राहिन् (a-guṇagrāhin) *adj.* who does not know the merits अगुणग्राहिणोऽपि स्यादङ्गं सोऽपि गुणग्रहः PramāVār. 2. 155; मदस्य रागहेतुत्वेऽगुण-ग्राहिणोऽपि रागो भवेत् PramāVāBh. 123. 20.

अगुणज्ञ (a-guṇajña) *adj.* [f. -ā] who does not appreciate merits or virtues नष्टं दाक्षिण्यमगुणज्ञे PañcT. 1. 103 (105. 12); नष्टो गुणोऽगुणज्ञे Tantrākhyā. 30. 9; भगवति कमलालये भृशमगुणज्ञासि Mudrārā. 2. 5(2); अगुणज्ञासीत्यधिकेपः HarsaC. 57. 7; अगुणज्ञौ तव पितरौ JayMa. 227. 20 (on 3. 5); नैव नः प्रियतमोभयथासौ...। एकतो हि धिगमूमगुणज्ञामन्यतः कथमदःप्रतिलम्भः

NaiśC. 5. 69; वृथा दुग्धोऽनङ्गान्...मया मूढेन त्वां कृपणमगुणज्ञं प्रणमता Subhāsi. 449; 341; अगुणज्ञस्य कपटकृतस्य कूबरस्य समीपे न स्थितोऽहम् KathāK. 162. 15.

अगुणतस् (a-guṇatas) *adv.* not secondarily, not subordinately (i. e. principally) अथागुणतो धातुना अभिधीयमानव्यापारता, क इदानीं प्रत्ययार्थः BhāvanāVi. 32. 3; 38. 3; 109. 2; 179. 3.

अगुणता (aguṇa-tā) *f.* 1 the state of being without a bow-string आपञ्चापं बलरिर्न परमगुणतां पूष्यप्लोषिणोऽपि CaṇḍiS. 65; 2 the state of being without efficiency, uselessness, futility, CaṇḍiS. 65; प्रयुक्ता नून-मा(? म)स्थाने प्रणयप्रशमक्षमाः । प्रयान्त्यगुणतामेव मानम्लानिकराः परम् Rāmā-Maṅ. 306. 16; 3 the state of having no quality वैशेषिकपक्षेऽगुणतया तद-भावात् KhaṇḍanKhā. 624. 24; 4 absence of merit, defect रसास्वादो व्यवहितप्राय इत्यस्यागुणता (श्लेषस्य) SāhiDa. 464. 2.

अगुणत्याग (a-guṇatyāga) *m.* absence of abandonment of three qualities (viz. Sattva, Rajas and Tamas) अगुणत्यागाच्चाप्येवम् । यदा हि नाहं न मम किञ्चिदिति मुक्ताहंकारमकारो भवति तदा ब्रह्मता भवति ManuBh. ii. 468. 18 (on 12. 50)

अगुणत्व (aguṇa-tva) *n.* 1 the state of having no speciality (in the form of being enjoined as accessory etc.) सौवेण वागुणत्वाच्छेषप्रति-षेधः MīmāSū. x. 7. 44; x. 7. 48; 2 the state of not being an accessory or subordinate rite समत्वादगुणत्वम् MīmāSū. xi. 1. 15; ŚābaBh. 2110. 8 (on xi. 1. 15); अन्येषामगुणत्वं स्यात् । अनङ्गत्वमित्यर्थः ŚābaBh. 2110. 18 (on xi. 1. 15); अगुणत्वादानामत्वादमन्त्रत्वादनन्वये । अष्टत्वाद्यप्रमाणं चेत्त्रार्थवादतयान्वयात् NyāyMāVi. 54. 5 (on i. 4. 12); 3 (Gr.) the state of not having the *guṇa*-substitute अतोऽन्यत्र विधाने वावगुणत्वम् Vār. 7 on P. vii. 3. 85; अगुणत्वं विदेस्तथा PrakriKau. ii. 67. 1; युग इति घञन्तः । निपातनादगुणत्वं कालविशेषे रथाद्यवयवे च प्रयोगः । अन्यत्र योगः Prasā. ii. 746. 8; 4 i the state of not possessing the qualities (Sattva, Rajas and Tamas) (पुरुषः) कसादकर्ता । उदासीनत्वादगुणत्वाच्च TattvSa. 123. 15 (on 3); 4 ii the state of not possessing qualities or being free from qualities नान्योऽवयवव्यवयवभ्यो द्रव्यान्तरगुणानां द्रव्यान्तरगुणाकारणत्वे अगुणत्वप्रसङ्गात् NyāyVār. 231. 8 (on ii. 1. 31); नापि गुणद्वारको व्ययः संभवति अगुणत्वात् MuṇḍaUBh. 310. 6 (on i. 1. 6); अत आत्मनोऽपि...अगुणत्वं वाभ्युपेयम् IṣṭaSi. 90. 13; 358. 16; तज्जातित्वे सति अगुणत्वसंख्यावैकत्वानामन्यतमत्वं तत् TarkSaṅh.(Ā.) 2. 18; 58. 1; गुणत्वे तु न ज्ञानाश्रयत्वसंभवः गुणानामगुणत्वात् ŚrutaPra. iA. 150. 23 (on i. 1. 1); न च वेद्यस्यागुणत्वमुत्तरस्य सगुणत्वमिति वाच्यम् AṇuBh. 27. 6 (on i. 1. 11); 4 iii the state of not having the requisite standard quality अगुणत्वगुण-संश्रयैः । यथाकामात् पदार्थानामर्षं हीनाधिकं भवेत् ŚukrNi. 2. 359; 5 i the state of not possessing any virtue or meritorious quality तस्मान्मौनेन भोक्तव्यमगुणत्वमनिच्छता BhaviP. 211A. 28 (i. 140. 33); 5 ii the state of not being a quality पिठरोपादानन्वेऽपि कर्मणोऽगुणत्वात् NyāyVārPari. 518. 11; संयोगस्य ... अगुणत्वोपपत्तौ अव्यवच्छेद्यत्वात् VedāntKa. 266. 9 (on ii. 2. 13); 5 iii the state of not being a merit (i. e. the state of not being described as merit) अत्र पर्यन्ते ... गुणस्य दोषन्वेनावर्णनात् तत्त्वेन वर्ण्यमानस्य च रवितुर-गाद्यदानस्यागुणत्वात्...व्याजस्तुतिः RasGaṅ. 691. 13.

अगुणत्वप्रसङ्ग (aguṇatva-prasaṅga) *m.* contingency of (the defect of) the state of being free from qualities नान्योऽवयवव्यवयवभ्यो द्रव्यान्तरगुणानां द्रव्यान्तरगुणाकारणत्वे अगुणत्वप्रसङ्गात् NyāyVār. 231. 8 (on ii. 1. 31)

अगुणत्वोपपत्ति (aguṇatvopapatti) *f.* the possibility of not being a quality संयोगस्य ... अगुणत्वोपपत्तौ अव्यवच्छेद्यत्वात् VedāntKa. 266. 9 (on ii. 2. 13)

अगुणदर्शन (aguṇa-darśana) *n.* perception of the defect तत एव च नात्मीयबुद्धेरपि गुणेषुणम् । कारणं हीयते सापि तस्मान्नागुणदर्शनात् PramāVār. 2. 246.

अगुणदर्शिन (a-guṇadarśin) *adj.* who does not perceive or appreci-ate merits or virtues सती ... स्वसुतापि च । नाहता यज्ञविषये दक्षेणागुणदर्शिता ŚivaP. ii(2). 27. 23 (103A. 12)

अगुणनिबन्धनत्व (aguṇanibandhana-tva) *n.* the nature of not being caused by quality साधितं हि द्वित्वादिव्यवहारस्य अगुणनिबन्धनत्वम् TarkSaṅh. (Ā.) 64. 14.

अगुणनिस्त्राव (aguṇa-nistrāva) *m.* faulty discharge हिंस्यते धमनीमर्मं यदा नागस्य मर्मसु । तदाऽप्यगुणनिश्त्रा(? स्त्रा)वाद्गजस्त्यजति जीवितम् Hastyāyur. 514. 30 (3. 23)

अगुणपरतन्त्र (aguṇa-paratantra) *adj.* which depends on what is other than a quality or property (i. e. its possessor) गुणानामगुणपरतन्त्र-स्वभावत्वात् NayaVi. 121. 2 (on i. 1. 5)